SANCTI GREGORII PAPÆ I. COGNOMENTO MAGNI, OPERA OMNIA.

Ad manuſcriptos codices Romanos, Gallicanos, Anglicanos emendata, aucta, & illuſtrata notis.

Studio & labore MONACHORUM *Ordinis Sancti Benedicti, è Congregatione Sancti Mauri.*

TOMUS SECUNDUS.

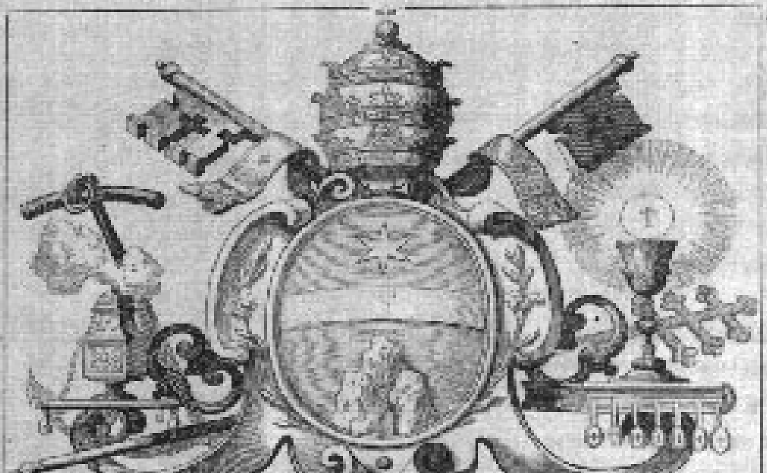

PARISIIS,

Sumptibus CLAUDII RIGAUD, viâ Citharæâ.

M. DCCV.

CUM PRIVILEGIO REGIS.

Pastoralis curæ pondera fugere delitescendo volui. Reg. Past. in pro.

SANCTI GREGORII PAPÆ

[a] REGULÆ PASTORALIS LIBER,

Ad Johannem Epiſcopum civitatis Ravennæ.

PRIMA PARS.

Reverentiſſimo & ſanctiſſimo fratri Johanni Coepiſcopo, Gregorius [b].

Libri hujus ſcribendi occaſio.

PASTORALIS curæ me pondera fugere deliteſcendo voluiſſe, benigna, frater cariſſime, atque humili intentione reprehendis; quæ ne quibuſdam levia eſſe videantur, præſentis libri ſtylo exprimo de eorum gravedine omne quod penſo: ut & hæc qui vacat, incautè non expetat; & qui incautè expetiit, adeptum ſe eſſe pertimeſcat. [c] Quadripartita verò diſputatione liber iſte diſtinguitur, ut ad lectoris ſui animum ordinatis [d] allegationibus quaſi quibuſdam paſſibus gradiatur. Nam cùm rerum neceſſitas expoſcit, penſandum valde eſt ad culmen quiſque regiminis qualiter veniat; atque ad hoc ritè perveniens, qualiter vivat; & bene vivens, qualiter doceat; & rectè docens, infirmitatem ſuam quotidie quanta conſideratione cognoſcat; ne aut humilitas acceſſum fugiat; [e] aut perventioni vita contradicat; aut vitam doctrina deſtituat; aut doctrinam præſumptio extollat. Priùs ergo appetitum timor temperet; poſt autem magiſterium quod à non quærente ſuſcipitur, vita commendet; ac deinde neceſſe eſt, ut Paſtoris bonum quod [f] vivendo oſtenditur, etiam loquendo propagetur. Ad extremum verò ſupereſt, ut perfecta quæque opera conſideratio propriæ infirmitatis deprimat: ne hæc ante occulti [g] arbitri oculos tumor elationis extinguat. Sed quia ſunt plerique mihi imperitiâ ſimiles, qui dum metiri ſe neſciunt, quæ non didicerint docere concupiſcunt; qui pondus magiſterii tanto levius æſtimant, quanto vim magnitudinis illius ignorant; ab ipſo libri hujus reprehendantur exordio; ut quia indocti ac præcipites doctrinæ arcem tenere appetunt, à præcipitationis ſuæ auſibus in ipſa locutionis noſtræ janua repellantur.

Ejuſdem diviſio.

A quibus artis magiſterii ſive cedatur.

CAPUT PRIMUM.

[h] *Ne venire imperiti ad magiſterium audeant.*

NUlla ars doceri præſumitur, niſi intenta priùs meditatione diſcatur. [i] Ab imperitis ergo paſtorale magiſterium qua temeritate ſuſcipitur, quando

[a] Ita Codd. Belvac. & alii vetuſt. Quem titulum prætulimus, quòd legatur in epiſt. olim 41. lib. al. 4. nunc lib. 5. Ep. 49. ad Leandrum: *regulæ paſtoralis, quam in Epiſcopatus mei exordio ſcripſi.* In recentioribus mſſ. legitur, *liber Curæ Paſtoral.* quibus concinunt plur. edit. Occaſionem huic titulo fortè præbuit *Libri exordium, Paſtoralis curæ me pondera, &c.* In Trec. titulus deſideratur.

[b] Tertius Gemet. addit, *ſalutem.*

[c] Hæc adverbia perſuaſerunt librum hunc in 4. partes dividendum, quamvis hujus diviſionis nulla in vet. mſſ. ſint veſtigia. Verùm Gregorius parte tertia admon. admonitione 27. indicat quandam partem à ſe dictam in prima parte: *ſicut*, inquit, *in priori hujus voluminis parte jam diximus.* Unde non immeritò intelligitur partitionis libri hujus ipſum eſſe auctorem. Scribitur autem *quadripartita* in antiquiſſimis codd. Trec. Belvac. Gemet. Theoderic.

[d] Trec. Belvac. duo antiq. Carnot. *allegationibus.*

[e] Hæc deſunt in Codd. ſed addita ſunt recenti manu. In 1. Carnot. quoque non legitur, *aut vitam doctr. deſtituat.* Illa repræſentant Trec. & alii.

[f] Codd. *videndo.*

[g] Laudun. & Trec. *arbitri oculis.*

[h] Hoc argumentum legitur in indice Trec. cod. nec tamen permittitur capiti primo, quod abſolutè ſic incipit: Nulla ars, &c. Prima littera miniata eſt expreſſa. In margine notatur 1. & in reliquis capp. 11, &c. &c. Qua in re huic mſ. concinunt Carnotenſis.

[i] Codd. Laud. Longip. *Ab imper. ergo paſtorale magiſt. paſtorale ſuſcipitur in magna temeritate, quoniam ars eſt.*